

Za:

Poštovani vršioče dužnosti premijera g. Kurti,
Poštovani vršioče dužnosti ministra finansija g. Murati,
Poštovani vršioče dužnosti ministra za rad, porodicu i vrednosti Oslobođilačkog rata g. Hoti,
Poštovana vršiteljko dužnosti ministarke pravde gđo Gërvalla Schwarz,

Zahtev: Održivo finansiranje socijalnih usluga

Datum: 30. jul 2026.

Od: Predstavnik Kologijuma direktora za zdravstvo i socijalnu zaštitu, službenika za rodno ravnopravnost, centara za socijalni rad (CSR) i Mreže žena Kosova (MŽK)

Na osnovu zajedničkih diskusija održanih 23. jula u vezi sa izazovima u pružanju socijalnih usluga, kao i praktičnim pristupima njihovom planiranju i finansiranju putem rodno odgovornog budžetiranja, ovim putem vas pozivamo da se obavežete na preduzimanje konkretnih mera za unapređenje socijalnih usluga. Kako bismo bili u mogućnosti da primenjujemo važeće zakone i standarde za socijalne usluge i time doprinesemo dobrobiti građana Kosova, molimo za vašu hitnu podršku.

Imajući u vidu činjenicu da se nalazimo u fazi priprema za identifikovanje i definisanje budžetskih potreba za Nacrt zakona o budžetu za 2027. godinu, zahtevamo da se u okviru Opšteg granta:

- **poveća ukupni budžet za socijalne usluge za dodatnih 3 miliona evra na postojećoj osnovu**
[Istraživanja](#) su pokazala da se socijalne usluge na Kosovu i dalje suočavaju sa nedovoljnim finansiranjem koje nije zasnovano na stvarnim potrebama građana. Ovo ograničava kapacitete CSR i drugih institucija da ispune svoje zakonske obaveze i da na kvalitetan način postupaju u slučajevima, uključujući slučajeve nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja, kao i da odgovore na potrebe građana za adekvatnim i kvalitetnim socijalnim i porodičnim uslugama.

Ovaj zahtev se zasniva na važećem pravnom okviru, u cilju potpunog sprovođenja:

- [Zakona br. 08/L-255 o socijalnim i porodičnim uslugama](#),
- Zakona o sprečavanju i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja,
- Državnog protokola za postupanje u slučajevima seksualnog nasilja, i
- Administrativnog uputstva o utvrđivanju minimalnih uslova za osnivanje institucija za pružanje socijalnih usluga.

Zahtevamo da Vlada poveća sredstva za dodatnih 3 miliona evra godišnje za finansiranje socijalnih usluga za sve opštine tokom naredne tri godine, putem Opšteg granta namenjenog opštinama. Ovaj iznos treba dodati postojećoj osnovi finansiranja od približno 166 miliona evra, koji je trenutno namenjen za 38 opština na Kosovu za rezidencijalne i socijalne usluge, u skladu sa potrebama opština za pružanje socijalnih i porodičnih usluga građanima kojima su te usluge potrebne.

Dodatna sredstva treba jasno rasporediti u odgovarajuće budžetske kategorije i obezbediti:

- Zapošljavanje dodatnih pet (5) stručnjaka za socijalne usluge u CSR i povećanje **odobrenog broja zaposlenih**, kao i iznosa kategorije za zarade i dnevnice, čime bi se omogućilo zapošljavanje novog osoblja;
- Broj potrebnih stručnih radnika u oblasti socijalnih usluga treba utvrditi putem jasne formule sa definisanim indikatorima, koja uzima u obzir broj stanovnika, demografsku strukturu, broj i složenost slučajeva, teritorijalnu rasprostranjenost opštine i potrebe ranjivih kategorija;
- Namensko finansiranje za robu i usluge, uključujući vozila, opremu, inventar, igračke i materijale neophodne za kvalitetno pružanje usluga;
- Povećanje finansiranja u kategoriji subvencija i transfera za podršku korisnicima socijalnih usluga;
- Finansiranje za kapitalne investicije, uključujući unapređenje i prilagođavanje prostora CSR;
- Povećanje finansiranja rezidencijalnih usluga za starija lica i osobe sa invaliditetom;
- Povećanje finansiranja hitnih usluga za zaštitu dece; i
- Povećanje sredstava za fond za hitne slučajeve pri CSR, radi pružanja neposredne podrške žrtvama nasilja u porodici tokom perioda dok se nalaze u policijskoj stanici ili čekaju smeštaj u odgovarajuću službu zaštite.

Raspodela dodatnih sredstava između opština treba da se zasniva na pravičnoj i transparentnoj formuli koja uključuje broj stanovnika, dece bez roditeljskog staranja, starijih lica, osoba sa invaliditetom, žrtava nasilja i drugih korisnika socijalnih usluga. Planiranje i korišćenje ovih sredstava treba da se vrši primenom rodno odgovornog budžetiranja, kako bi finansiranje bilo usklađeno sa različitim potrebama žena, muškaraca, devojčica i dečaka

Takođe, zahtevamo od Vlade, odnosno Ministarstva finansija, da u 2027. godini u svoj Zakonodavni plan uvrsti izmene i dopune [Zakona br. 03/L-049 o finansijama lokalne samouprave](#), sa ciljem uspostavljanja specifičnog granta za socijalne usluge. Ovaj grant treba da se zasniva na jasnoj, pravičnoj i formuli zasnovanoj na potrebama, kojom bi se obezbedilo namensko, predvidivo i održivo finansiranje socijalnih usluga. Njegovo uspostavljanje predstavljalo bi dugoročno rešenje kako bi se sprečilo da socijalne usluge i dalje budu u konkurenciji sa drugim opštinskim prioritetima u okviru Opšteg granta.

MŽK, na osnovu svog iskustva dužeg od 15 godina u oblasti javnih finansija, može pružiti stručnu podršku i pomoć u definisanju formule i izračunavanju raspodele iznosa od tri miliona evra među opštinama.